

Fjölbrautaskóli Suðurlands
Haustönn 2026

TRÉS1VÁ05

Viðar og áhaldafraði
Námsáætlun.
Verklegur áfangi

Kennari/kennarar	Ari Már Ólafsson (AMÓ) arimo@fsu.is
------------------	-------------------------------------

Áfangalýsing:

Í þessum byrjunaráfanga byggingatækni er fræðilegur grunnur byrjunaráfanganna í tréiðnum kynntur fyrir nemendum. Fjallað er um umgengni við efni, vélar, verkfæri og vinnustaðinn með áherslu á verkstæðishluta iðngreinarinnar. Lögð er áhersla á að nemandinn tileinki sér faglega nálgun á þeim verkefnum sem unnin eru samhliða áfanganum. Kenndar eru samsetningar, lausnir og hugtök sem leggja grunninn að góðum vinnubrögðum við almenna trésmíði. Einnig vinna nemendur verkefni tengd áfanganum með það fyrir augum að auka áhuga þeirra og kynna þeim mikilvægi þekkingar og fagmennsku í iðngreininni.

Undanfari:

Þekkingarviðmið - Nemandi skal hafa öðlast þekkingu og skilning á:

- uppbyggingu og notkun helstu rafmagnshandverkfæra
- öryggisþáttum og viðhaldi rafmagnshandverkfæra og trésmíðavéla
- vinnuáðstöðu og vinnuumhverfi
- algengasta smíðavið og smíðafestingum
- undirstöðuatríðum við skipulagningu og verkferla í byggingariðnaði
- reglugerðarákvæðum varðandi vinnuumhverfi
- helstu fagheitum í tréiðnaði
- grunnatriðum við gerð efnis- og aðgerðalista
- helstu mælitækjum og aðferðum
- helstu eiginleikum viðar og þurrkun timburs
- einstökum samsetningum og notkunarviðum þeirra
- mismunandi tegundum verkæra, véla og efna
- algengustu gerðum og notkunarviðum helstu límtegunda í tréiðnaði
- nöglum og skrúfum og notkun þeirra í trésmíði
- efni og yfirborðsmeðhöndlun festinga
- grunnatriðum í yfirborðsmeðferð smíðaviðar og plötuefnis
- öryggisreglum og öryggisráðstöfunum við yfirborðsmeðferð
- uppbyggingu og notkun algengustu trésmíðavél

Leikniviðmið - nemandi skal hafa öðlast leikni í: Nemandi skal hafa öðlast leikni í að:

- nota helstu trésamsetningar við einfalda trésmíði
- beita faglegri nálgun við úrvinnslu verkefna
- nota rétta staðsetningu og líkamsbeitingu við vélavinnu
- velja snúnings- og mótunarhraða fyrir trésmíðavélar

Hæfniviðmið - Nemandi skal geta hagnýtt þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- umgangast og nota rafmagnshandverkfæri og önnur handverkfæri
- aðlaga sig að mismunandi vinnuumhverfi
- beita öryggisreglum og nota öryggisbúnað sem notaður er við véltrésmíði
- velja efni og verkfæri eftir eðli verkefnis

Námsefni:

Vinnuleyfi á trésmíðavélar eftir Skjöld Björnsson og verkfæri tréiðngreina, útgefandi IÐNÚ.

Efni og teikningar frá kennara.

Áætlun um yfirferð og verkefnaskil:

Vinna í vélum og með rafmagns og rafhlöðu verkfærum, samanber bók Skjaldar. Smíðaðir verða tveir búkkar.

Vika	Dagsetning	Námsefni og viðfangsefni	Próf og verkefni
1- 4	18. ágúst - 11. september	Kennsla hefst mið. 19. ágúst. Nýnemaferð þri. 8 september Afmæli FSu – sun. 13. september. Bók Skjaldar kynnt. Vélar sýndar og kröfur um öryggi kynnt.	Próf 1 Vinnuleyfi á trésmíðavélar
5 - 8	14. september - 9. október	Námsmats- og skrapdagur þri. 6.október. Áfangamessa mið. 7. okt. Búkki teiknaður	Teikning
9 - 12	12. október - 6. nóvember	Valdagur mið. 14. Október. Miðannarmat, lokaskil miðvikudaginn 21. Október. Efnistaka og vinnsla á efni í búkka Haustfrí 22. - 23. október.	Teikning, efnistaka og efnisvinnsla Próf 2 Vinnuleyfi á trésmíðavélar
13 - 16	9. nóvember - 4. desember	Dimisjón, fös. 4. desember. Samsetning á Búkkum Verkefni 2 / Val	Samsetning Próf 3 Vinnuleyfi á trésmíðavélar

17 - 19	7. desember - 19. desember	Lokafrágangur olíuáburður og fleira Síðasti kennsludagur fim. 10. desember. Verkefni 2 / val Námsmatsdagar 11. - 14. desember. Sjúkrapróf 15. desember. Brautskráning lau. 19. desember.	Olía
---------	-------------------------------	--	------

Sérreglur áfangans:

Krafa er gerð um að nemendur kynni sér öryggismál og taki próf jafnóðum úr bókinni vinnuleyfi á trésmíðavélar eftir Skjöld Vatnar Björnsson

Öryggisfatnað og persónuhlífar er skylda að nota í bekksal og vélasal trésmíðadeildar.

Nemendur fá ekki aðgang að tímum nema fara eftir reglum um öryggismál.

Ætlast er til að fötin og öryggisskórnir sem nemendur fá á fyrstu önn séu nothæf 3 og 4 önn líka.

Reglur um svindl og notkun gervigreindar

<https://www.fsu.is/is/namid/namskrofur-og-reglur/reglur-um-svindl-i-verkefnum-og-profum>

Ef að grunur um ritstuld og/eða óleyfilega notkun á gervigreind vaknar gætu nemendur þurft að gera munnlega grein fyrir verkefni/prófi.

Sömu reglur gilda um notkun gervigreindar við skrif og gilda um heimildaskráningu almennt.

Reglur um heimildaskráningu má finna á heimasíðu skólans.

<https://www.fsu.is/is/namid/namskrofur-og-reglur/heimildaskraning-leidbeiningar>

Námsmat: Krafa er gerð um góða mætingu, samvinnu og virka þáttöku í umræðum í áfanganum. Nemendur koma með tommustokk, blýant, málband og strokleður.

Almennt gilda skólareglur FSU um námið eins og varðandi mætingar og notkun á sínum í tímum.

Fyrirkomulag námsmats:

Námsþáttur	Lýsing á námsmati	Vægi
Ástundun og virkni	Símat þrisvar á önn Mat sést nánar í einkunnarþáttum verkefnis í INNU	10%
Verkefni:	Símat þrisvar á önn	10%

Verklag og framför	Mat sést nánar í einkunnarþáttum verkefnis í INNU	
Búkki	Teikning, efnistaka, efnisvinnsla, samsetning og olía	50%
Verkefni 2 / Val	Heild	10%
Próf 1-4	Próf úr Vinnuleyfi á trésmíðavélar eftir Skjöld V Björnsson Hvert próf gildir 5 %	20%
Samtals		100%

Námsmats- og prófsýningardagur

Námsmats- og prófsýningar alltaf við lok hverrar annar. Hvað er það?

Námsmats- og prófsýning er mikilvægur hluti af náminu því þar færðu:

- tækifæri til að sjá hvernig þér gekk.
- útskýringu á námsmati hvort sem um lokapróf eða símat er að ræða.
- ráðleggingar sem geta nýst þér í áframhaldandi námi.
- tækifæri til að gera athugasemd við niðurstöðu námsmatsins ef þér þykir hún ósanngjörn.

Kennsluáætlun er sett fram með fyrirvara um breytingar.

Selfoss 14.08.2026 Ari Már Ólafsson

Yfirlit 14.8.2026 Lárus Gestsson brautrarstjóri húsasmíði FSu.